RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DÉPÔT LÉGAL

NĂM THỨ MƯỜI HAI. — SỐ THỨ 2102 MỖI SỐ 0$02 NGÀY THỨ HAI 24 MARS 1924

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

	Hanoi et banlieue	Hanoi et Haiphong	Hanoi et Tourane	Hanoi et Saigon	Hanoi et Pondichéry	Hanoi et Cambodge
Một năm..	6$00	6$90	6$30	6$50	6$60	12$00
Các làng và các công sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng..	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00
Ba tháng..	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00
Một tháng..	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-TẤN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHAN KHÔI-LỘC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
Une seule insertion. . . . : 0$30 le c/m
4e page — Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$15 le c/m
Réclame dans le 1er page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Một bậc thượng-lưu thực hoàn-toàn xứng đáng ở xã-hội Việt-Nam ta bây giờ

(Cái tinh-tình của bậc người ấy)

Như bài trước đã nói, bậc thượng-lưu trong nước là một bậc người có cái trách-nhiệm to lớn lắm cho dân em mà dân tộc ta là một dân-tộc sẵn cái tính-chất người-nông nay đã nên hư lại càng phải thông-thái hơn người dưới. Vậy thì gọi là người trên lắm. Vậy đã gọi là một bậc thượng-lưu thật hoàn-toàn xứng đáng ở trong xã-hội Việt-Nam ta bây giờ thì là một bậc người có cái tinh-tình cái phẩm-cách đủ làm mô phạm cho quốc-dân để siêu-việt, mà cái tinh-tình tinh-thần bậc nâng cao cái phẩm-cách đặc biệt của quốc-dân ta ngày nay, lại có cái học thức, cái tài-lược thích dụng với mọi công việc cần kíp trong xã-hội ta ngày nay để đứng ra mà gây dựng cho dân em những sự-nghiệp lớn lao về đường công-ích, sau nữa có cái đảm-lực kiên định để giữ vẹn được cái tinh-tình, cái phẩm-cách ấy mà không bị cái khu-tập trong xã-hội nó chuyển đi được mình và thi-thố được cái học thức cái tài lược ấy mà không chịu xác trở-lực trong xã-hội nó tỏa thiệt được mình, hoặc tem tự-tử, là một cái gương trong sáng vô tỉ, một cái trụ vững vàng bất bại cho một cái mà đường, cho một ở trong vòng hắc-ám, một cái đế đương lung-tay ở giữa ngàn cuồng lưu là cái xã-hội Việt-Nam ta ngày nay vậy.

Trước hãy xin nói về cái tinh-tình của bậc người ấy. Cái tinh-tình hiền thượng của người trên thường thường gây nên cái phong-tục tốt xấu của một nước một nước. Những cái phong-tục xấu của xã-hội ta bây giờ cần phải kiên-quyết lại là những cái gì? Là cái là cái phong-tục bỏ bác, cách ăn ở của người ta không tính-chính-đáng mà đạo ngay nhiệt-phèo cả rồi ư? Nay cái người đứng ra mà kiểu-chính cái phong-tục ấy cho thì tất là cái người có tinh-tình trung-hậu lắm mới được; cái tinh-tình trung-hậu như thế thì mới khỏi làm dấu tiêu cho những kẻ vong ơn bội nghĩa đổi trắng thay đen. 2° Chẳng là cái phong-tục xa-xỉ, cách sài phí của người ta chơi-bời phung-phá mà ăn mặc hoa-hoét đến đâu đấy ư? Nay cái người đứng ra mà kiểu-chính cái phong-tục ấy thì tất là cái người có tinh-tình nhà đạm mà nhạm cho quốc-dân để siêu-việt, mà cái tinh-tình tinh-thần bậc nâng cao cái phẩm-cách đặc biệt của quốc-dân ta ngày nay, lại có cái học thức, cái tài-lược thích dụng với mọi công việc cần kíp trong xã-hội ta ngày nay để đứng ra mà gây dựng cho dân em những sự-nghiệp lớn lao về đường công-ích, sau nữa có cái đảm-lực kiên định để giữ vẹn được cái tinh-tình, cái phẩm-cách ấy mà không bị cái khu-tập trong xã-hội nó chuyển đi được mình và thi-thố được cái học thức cái tài lược ấy mà không chịu xác trở-lực trong xã-hội nó tỏa thiệt được mình, hoặc tem tự-tử, là một cái gương trong sáng vô tỉ, một cái trụ vững vàng bất bại cho một cái mà đường, cho một ở trong vòng hắc-ám, một cái đế đương lung-tay ở giữa ngàn cuồng lưu là cái xã-hội Việt-Nam ta ngày nay vậy.

Trước hãy xin nói về cái tinh-tình của bậc người ấy. Cái tinh-tình hiền thượng của người trên thường thường gây nên cái phong-tục tốt xấu của một nước một nước. Những cái phong-tục xấu của xã-hội ta bây giờ cần phải kiên-quyết lại là những cái gì? Là cái là cái phong-tục bỏ bác, cách ăn ở của người ta không tính-chính-đáng mà đạo ngay nhiệt-phèo cả rồi ư? Nay cái người đứng ra mà kiểu-chính cái phong-tục ấy cho thì tất là cái người có tinh-tình trung-hậu lắm mới được; làm cha thì tử làm con thì hiếu, làm em thì thuận, làm anh thì nhường, trong bảy-bạn thì không ra tuồng phúc vì phiên vàn, trong vợ chồng thì không ra giọng lòng chim dạ cá, tự mình có cái tinh-tình trung-hậu như thế thì mới khỏi làm dấu tiêu cho những kẻ vong ơn bội nghĩa đổi trắng thay đen. 2° Chẳng là cái phong-tục xa-xỉ, cách sài phí của người ta chơi-bời phung-phá mà ăn mặc hoa-hoét đến đâu đấy ư? Nay cái người đứng ra mà kiểu-chính cái phong-tục ấy thì tất là cái người có tinh-tình nhà thanh thực lắm mới được; người có tinh trung tin thanh thực thì bất kỳ là giao tế với ai cũng giữ cho thủy chung trọn vẹn, không lấy lợi ngon ngọt mà làm mỗi người, không dùng kế điên đảo mà đặt cạm bẫy người, không nói với ai một câu sai lời, không xử với ai một việc bội tín, người trung tin thành thực không hề bao giờ có cái thói dối già lật lọng như thế. Cái tinh-tình hiền thượng của người trên mà tốt thì khó gì mà chẳng gây nên được cái phong-tục tốt cho xã-hội ta; gây nên được cái phong-tục tốt cho xã-hội ta thì còn ai bảo không phải là một bậc thượng-lưu hoàn-toàn xứng đáng.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 22 Mars 1924

Ai tin

Quan đại-thần Nivelle ta thế.

Các dự án tài-chính

Thượng-nghị-viện đã bỏ phiếu ưng chuẩn các bản dự-án tài-chính ở Nguyên-lão nghị-viện gửi sang và có sửa đổi lại mấy khoản. Phiếu ưng chuẩn là 371 phiếu, không ưng chuẩn là 180.

Ái-nhĩ-lan với Anh-cát-lợi

Tin Queenstown — Linh Ái-nhĩ-lan (Irlande) lấy súng bắn vào bốn linh Anh chết một người và bị thương 17 người.

Xe điện Luân-đôn

Những người theo đạo Hồi-giáo đòi hội-nghị để đặt quốc-vương.

Tại Calcutta

Những người theo đạo Hồi-giáo đòi hội-nghị để đặt quốc-vương.

Bordeaux, ngày 23 Mars 1924

Tại Thủ-đô-dân nghị-viện

Thủ-đô-dân nghị-viện đã chuẩn bản luật mới về việc tổ chức lại chính-giá. Nghị-viện bỏ 462 phiếu phản đối lời của đảng Cộng-sản xin hoãn cải mấy khoản, và bỏ 360 phiếu phản-đối lời của M. Honcour bàn về việc động-binh.

Nước Áo với nước Đức

Tin Vienne. — M. Marx và M. Stresemann ở Vienne đã tới Berlin.

Nghe tin M. Seipel thuyết-hai ông nên tới-bình-mới cải chính sách hòa-hiếu với nước Pháp.

Cái tin đồn về bản giao-ước bí-mật của nước Pháp với nước Tchécoslovaquie

Cứ theo báo *Echo de Paris* thì bản giao-ước giả mạo của hai nước Pháp và Tchécoslovaquie, là do một nhà đại-tư-bản nước Áo đưa cho nhà báo *Tegelblatt*.

Người ấy là một người bạn đầu cơ về giấy tờ, hai bên có giao-thiệp nhiều, nên giả mạo ra bản giao-ước ấy, để làm cho dư luận thế giới có ác cảm đối với nước Pháp và để khởi-xướng cho một việc của nước này làm cho tiền-tệ của hai nước Pháp và Tchécoslovaquie không thành công.

Báo *Sở-dĩ* có nhận được bản giả mạo ấy, đã gửi đến nhiều nhà báo, thứ-giả ai mấy biết là mưu việc giả mạo, khoản bản đăng cả, mà ở Vienne nghe thấy nói đến năm ba giao-ước Ý đã mấy tuần lễ nay rồi.

Việc đại-úy Armont

Về việc đại-úy Pháp Armont can về việc đo thám, bị tòa án ở Leipzig kết án 12 năm khổ sai. Mấy người linh cảnh sát nước Đức can về việc đồng dảng với đại-úy, cũng bị án tù 11 đến 12 năm khổ sai. Đại-úy vừa phải bắt, quan-phủ Pháp liền bắt ba người để làm con tin. Nếu nước Đức nước đã đại-úy tội bị người ấy phải chịu trách cứ.

Bordeaux, ngày 23 Mars 1924

Tại nghị-viện

Đêm hôm qua Thượng-dân nghị-viện đã chuẩn y bản dự án tăng-thêm mà Nguyên-lão nghị-viện có sửa đổi lại, trừ ba điều về việc lậu thuế lại đặt lại. Số phiếu ưng-chuẩn là 370, không ưng-chuẩn là 172.

Nguyên-lão nghị-viện đã nhất định ưng chuẩn bản dự thảo mới, số phiếu ưng chuẩn là 146, không ưng chuẩn là 12.

Bệnh-tình M. Bonzervizi

Bệnh tình ông Bonzervizi là lãnh tụ đảng *Faciste* tại Paris nặng lắm.

Tin Berlin

M. Tussar sứ-thần Tchécoslovaque ta thế.

MM Marx và Stresemann đã tới nơi.

M Mars đi Elberfeld để dự cuộc hội-nghị Trung ương.

M. Stresemann đi Dortmund dự cuộc đồng dân đảng.

Tin Munich

Tòa án công dân đã tam thẩm giáo-sư Quade

Tin nước Áo

Phái-bộ Lỗ-mã-ni (Roumanie) tại Hòn-ni Bì-á-lá đã tới nơi.

Tin Hi-lạp

Đến ngày thứ ba này, nhân ngày Quốc-hội, thì Nghị-viện sẽ tuyên-bố Dân-quốc chính-thể.

Tại nước Ý

Quan Thống-soái Foch cùng phu-nhân đã tới Rome ngày hôm qua, có quan Đại-sứ Barrère và các viên chức trong tòa Đại-sứ Pháp ra nghênh tiếp. Ngài ở lại Ý chừng mấy bữa.

Ai tin

M. Cazelles là nguyên-lão nghị-viện hạt Gord tạ-thế tại Paris đêm hôm qua.

Tại nước Đức

Sở Tình thám của binh-gia tại Bonn sang Rura có đo ra được một hội bí-mật gọi là hội *Gehrbund* tại Bonn là hội lập ra để ám. Ba người đầu đảng đã phải bắt.

Tại Tây-ban-nha

Có chỉ-dụ đặt ra một ham-đội ở miền Bắc-phi-châu, do một Thủy-quân đô-đốc Pena Govdna làm Tổng-thống.

Tại Ba Tư

Hoàng-thân Fertef trước ở cung-đệ-thứ-nhất đã ra ngoài thành-phố. Ngài lễ nguyên-đán của Ba-tư nay bắt đầu.

Cuộc dấu-kiểm tại La-mã

Nhà dấu-kiểm Pháp là Massard, một bên được 2 và một bên được 19 điểm Quan Tổng-soái Foch và M. Mussolini có dự cuộc dấu-kiểm ấy.

Cavite ngày 21 Mars 1924

Tại Manille

Sau khi Nhật-bản Hồ-kỳ và Phi-luật-tân đã thương nghị lối lâu thì chánh phủ Nhật đã cung nhận cho người Phi-luật-tân được quyền lấy các văn bằng tại Nhật.

Trong những khi thương nghị ấy, người ta có ngỏ ý rằng nếu mà Nhật-bản cứ khăng khăng không chịu thì có lẽ Phi-luật-tân sẽ phục thù. Có lẽ vì thế mà chánh phủ Nhật mới chịu.

Tòa Canh nông của Chính-phủ Phi-luật-tân định cấp 100.000 pesos về việc trừ ải sai châu chấu ở trong đảo. Xem chừng được số bấy nhiêu thì có thể trừ hết được. Nghe đâu sẽ dùng lâu bay mà trừ châu chấu.

Cuộc bay quanh thế giới

Mấy máy phi-tướng bay vòng quanh thế giới đã tới mãi ở trường bay Vancouver. Sáng nay lại bay đi. Ở trại binh Vancouver vừa rồi có mở tiệc mừng.

Tin Tokyo

Theo như tin ở các báo quán thì trong tiềm-thủy-đỉnh số 43 hãy còn được 18 người sống sót, vì khi có tàu đến cứu, còn nghe lắng những người ấy kêu gọi.

Tin Luân-đôn

Báo *Daily Mail* ở Bắc-kinh có đăng rằng chính-phủ Trung-hoa đã ha-lệnh cho Kerakhan phải biệt Bắc-kinh vì mấy bức thư gửi đến, chánh-phủ xem ra vô lễ lắm.

MỘT CÁI THÚ-SỰ CỦA QUAN giám-quốc mới nước Thổ Mustapha Kémal với giám-quốc phu-nhân

Quan giám-quốc mới nước Thổ bây giờ, kể vào một bậc nhân-vật kỳ-kiệt trong thế-giới mà cả đến sự kết-hôn của cái người kỳ-kiệt ấy cũng có một cái kỳ-thoại khác người, ông kết-hôn với giám-quốc phu-nhân bây giờ, tuổi kém ông 19 tuổi (ông năm nay 44 tuổi mà phu-nhân mới có 24 tuổi) mà gặp nhau bỏ một sự tình cờ; hôn-lễ của hai vợ chồng ông cũng không giống hôn-lễ những người thường, thanh-hôn với nhau giữa nơi quân-thứ giương súng ngồn ngang, cười ngay tại nhà binh-nhân, vừa chính là quân-dinh của ông đóng đó, khách chứng hôn thì tức là những tướng-tá của ông đương theo ông nơi hàng trận vậy.

Số là năng Latifé Hamnum vốn con một nhà phú-hộ ở Smyrne đi từng du-học ở Pháp và ở Anh; trong khi Hy-lạp đánh Thổ, vậy Smyrne, cha năng bị giặc bắt, năng thương cha xông vào quân giặc kêu khóc, cũng bị tù; đương lúc hai cha con năng sinh-mệnh cũng nguy như sợi tóc thì ông Mustapha Kémal vừa thống-suất quốc-dân quân Thổ đến, đánh tan quân Hy-lạp, giải vây được cho thành Smyrne, hai cha con năng thoát khỏi tay giặc, thế mà năng đem lòng cảm-kích tự nhiên chung tình luyến-ái với ông, bèn khuyên cha đón ông đóng tại nhà mình, lấy chỗ nhà ấy làm hành-dinh; hai bên cùng chung-ái nhau định hôn-nước; một hôm, ông nhóm cả tướng tá đến hơn năm chục người, làm tiệc uống rượu, đương tiệc rượu thì ông đứng lại tuyên bố cái hôn-nước cùng năng, rồi mới năng tới, lấy một cái nhẫn vàng có khắc chữ tên ông để lên tay năng; cử tọa đều vỗ tay cười, xum nhau chúc mừng, mà cái hôn-lễ kỳ là ấy cao thanh giữa đám tam quân vậy.

Tin Trung-hoa

Ngày 15 Mars 1924

Tôn-bảo-Kỳ sang Thiên-tân

Ngày 5 mars, Tôn-bảo-Kỳ phụng mệnh Tào-Côn sang Thiên-tân thăm Đoàn-kỳ Thụy.

Vương-khắc-Mẫn chịu quân phí

Vương-hắc Mẫn vì tài chính quẫn bách, định chịu tiền quân phí tháng février rồi sau tính giả cả tiền lãi.

Việc kim-phật-lang

Công sứ Pháp lại đến ngoại giao bộ giục Cố du-Quân phải mau liên kết việc kim-phật-lang. Cố đáp rằng xin để cho các hội nghị rồi sẽ định ngày giả nhời.

Cố duy-Quân mới Nhan-huệ Khánh và Vương-khắc-Mẫn đến ngoại giao bộ hỏi việc kim-phật-lang, định đến ngày 4 mars giao nó các hội nghị.

Tế-nhân-Nguyên (Giang-tô) xin giao việc kim-phật-lang cho quốc tế hội nghị (ở La Haye) xử đoán; Ngô bội-Phu thì xin khai quốc hội thương nghị; nhưng xét ý hai người cũng đều muốn thừa nhàn cả.

Vương-dục-Chi muốn tổ chức nội-các

Vương-dục-Chi thấy Tôn-bảo-Kỳ đã nắm thế, kết liên với Cốc-chi-Thụy để mưu vận động việc tổ chức nội các.

Vấn-đề kinh-phí trong năm

Chúng nghị-viện sai ủy viên đến hỏi tiền kinh-phí trong năm sinh sự ấu đả với Vương-Ấm-Đường ủy viên bị Lý-nghiệp-Đình đánh vỡ đầu, bị thương nặng lắm.

Việc Trung-Nga thất lộ

Ngày 2 mars, Vương-chánh-Đình với ủy viên Nga hội thương, hai bên đều có ý lui nhường. Vương định đến ngày 7 mars giao về nội-các nghị, như không có sinh sự lôi thôi gì, thì quyết ý thừa nhận và định ngày khai Trung Nga chánh thức hội nghị.

MẤY CÁI TỤC LẠ TRONG KHI THÁI-TỬ NHẬT LÀM LỄ KẾT HÔN

Lễ kết-hôn của thái-tử Nhật mới đây chắng nói tui ai cũng biết là một cái lễ long trọng của một hoàng-gia hết mực phú quí. Lễ kết-hôn phần nhiều là theo cổ-lễ Á-đông, nhưng có mấy cái tục là lạ trước khi làm lễ một ngày, chúng rể cùng có dâu mỗi người đeu làm một bài ca, rồi lại cùng nhau xướng họa, trong những bài ca ấy hai bên phải tỏ rõ cái cái nguyện của mình sau này như thế nào. Đến hôm làm lễ họp cả thảy học một vị cao quan nào có tuổi nhất và đông con cháu nhất, dùng vương-phi mỡ, mầm bánh. Mầm bánh ấy phải đúng với tuổi cô dâu, như vương-phi năm nay 21 tuổi thì đúng 21 cái bánh. Làm như vậy là để cầu cho được sống lâu và đông con cái vậy.

ĐÀN BÀ NƯỚC MỸ

Cuộc điều tra nhân-khẩu chức-nghiệp bên nước Mỹ gần đây mới điều-tra được có số những người đàn bà làm các nghề nghiệp trọng-yếu trong xã hội; người tuyên giáo-sư giáo Cơ đốc 1787 người; nghề dược-tế-sư 1714 người; nhà soạn sách làm báo 8526 người; quan-lại 12.39 người; nhà mỹ-thuật, nhà điện-khắc, thầy giáo nghề-thuật 14.617 người; chủ hàng cơm và quản-lý các hiệm buôn 14.134 người; làm việc trong nhà băng và lãm mai bán 5304 người; buôn bán lẻ 78.980 người; chế tạo các công nghệ 8378 người; chủ vườn chủ trại 9283 người; xét ra tất cả các nghề nghiệp trong nước cộng có 678 thứ, chỉ trừ có 38 thứ, còn đều có đàn bà gia nhập cả.

Sự nghiệp công cộng trong xã-hội của đàn bà cũng thấy càng ngày càng phát đại, không những ở các đô-thành lớn, đến những thị-trấn nhỏ cũng đều có câu lạc-bộ của đàn bà, chuyên rõ-động trong nữ-giới về sự nghiệp công-dân và sự nghiệp từ-thiện; có một cái hội « Phụ-nữ câu-lạc-bộ tổng-liên-minh » ; hiện đương nỗ-lực về mấy việc cải-lương như việc bảo an nhi-đồng, việc hòa-bình, việc bảo-tồn mỹ-quốc-hóa, việc mở công-viên, việc lập du-bi-trường, việc công chúng vệ-sinh, việc kiểm-tra các nhà chớp bóng và các nhà khiêu-vũ v. v.

Quân Hồ-bắc thắng trận

Quân Hồ-bắc với quân đội rằn-quyn-Minh đánh nhau ở Thanh-hà, quân Hồ-bắc được to, lấy được khí giới rất nhiều.

Dương-hy-mẫn xin cáo dưỡng bệnh

Dương-hy-Mẫn (Điện quân tư-lệnh) trước định đến đầu tháng mars đem quân sang Thạch-long, nhưng vì tích lao thành bệnh, đành giấy thép cho Tôn-Văn, xin nghỉ hai tuần sang dưỡng bệnh ở Di-dường-viện (ở Sa-đầu).

MỘT CÁI MỆNH LỆNH CỦA TÀO-CÔN

Tào-Côn nghĩ mình làm tổng-thống cả một nước Tàu rất mực tôn quí muốn cho cái gia-trị của ngôi Tao cũng được cao quí thêm lên. Nhân thấy các nhà diễn kịch ở Bắc-kinh thường hay diễn những tích Tam quốc, có nhiều tích nói xấu Tào-Tháo là ông về-tổ của mình, như tích *Cát tu khí bảo*, tích *Hoa dung tiểu lộ* là những tích Tào-Tháo bị thua nhục, cũng những tích khác nữa, mà có đã động đến Tào-Tháo, thì hạ lệnh nhất thiết cấm khai diễn cả. Sau khi bộ cái mệnh lệnh ấy, Tào-Côn thấy dư-luận có ý chê cười, bèn lại cho khai diễn, nhưng phải đổi tên những tích tuồng đi, và phải sửa đổi lại đôi chút.

ĐÁM CƯỚI

Ở Hà-nội, ngày 22 Mars 1924, có đám cưới ông Nguyễn-văn-Tiếp, thư-ký sở Thương-chính Hà-nội, với cô Nguyễn-thị-Thanh, con ông Nguyễn-văn-Thiện, thư-ký sở Thương-chính Hải-phòng.

Chúng tôi có lời chúc mừng đôi tân-hôn.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Nên qua thăm vịnh Hạ-long

(Tiếp theo)

Được một lúc thấy ông thuyền chủ, truyền cho những ông thủy-thủ : dọn cơm ăn,chúng tôi đã trưởng, liền bẩm nhau rằng : Rõ ràng ông thuyền chủ này là người khẩu xà tâm phật, ông đã sẵn lòng cho bạn dọn cơm chúng mình ăn, nếu qua sang bến, thì phải tìm cách mà đền ơn ông cho xứng đáng nhé ; còn đang bàn nhau thì cơm đã dọn ra, không ngờ cơm đó là chỉ phần ông chủ và chức bạn (thủy-thủ) xơi thôi. Rõ chán, đành ngồi khoanh tay mà chờ các ông xơi xong bữa, xong rồi nào xỉa răng uống nước, nào hát nghêu hát ngao,khách thì mặc khách chẳng hề nói đã đông đến cả, sốt ruột quá, thôi cũng đành, xin ngắn những tình nồng nầy của một vài ông bạn tôi, đương giảng giải cho ông chủ thuyền, về cái tình ngang tàng chực giờ giọng bắt nạt khách lạ của ông ; nên tôi liền qua mui sang lái, hết sức nằn nì thỉnh-cầu với ông, vì nhờ câu (qua sông thì phải lụy đò), xin dưa một số tiền trước là 5 $ hầu ông, rồi lại phải hứa hễ sang tới Hon-gay thì xin biếu thêm một số tiền cũng như thế để hậu tạ ông nữa, (rõ có kẻ bớt một thêm hai, cớ cho quả giá rồi ngài mới nghe). Lúc bấy giờ ông đã khuya lắm rồi,nên ông thuyền trưởng chứng ngài cũng nghĩ đến một bọn bung trống không mà ngài ái ngại, mới ra lệnh cho những ông thủy-thủ tuân theo, nào nhổ sào, nào quay mũi, độ *nửa tiếng đồng hồ, thì thuyền* đã ra đến chỗ bể nước mông mênh, hôm đó giờ cũng hơi to, nên sóng lừng cũng tợn, lại gặp phải tay những ông thuyền cổ làm ra chiều nguy-hiểm khó nhọc ; tôi được cái không say sóng, nên vẫn ngồi trên lái, bên ông thuyền chủ, kiếm những chuyện vui tai hơi lạ lạ, thuật ông nghe, để ông vui lòng rong thuyền cho vững ; quay lại trông mấy ông bạn, ông thì nón, ông thì ọe, có ông hơi tỉnh, nhưng cũng đều lư đừ cả, thuyền cứ lênh-đênh như thế nữa gần sáng mới tới ngang đầu mom Vạ cháy, không biết ông thuyền trưởng ngài thế nào, rồi ngài giục chúng tôi lên đầu mom Vạ-cháy thôi, chớ ngài cũng không chịu chở tới Hon-gay mà lấy tiền thưởng nữa (chừng ngài cũng tỉ giao-thiệp với quan Cầm hẳn), thôi cũng phúc đức vì đã gần sáng,mà đó cũng sẵn có thuyền đi lại, chúng tôi thuê thuyền khác, xuống nằm ngủ được một giấc thì sáng, tới Hon-gay. Khi ấy đó, lại gặp được mấy ông bạn quen buôn bán, rủ ra Hà-thủ xem chỗ mỏ lấy than, ra đến xem mới biết trùng trùng điệp điệp của thiên-tạo để đành cho người đã sớm biết kia, dụng công mọi móc đã biết đến đời nào cho vợi, lại còn nghe, quanh vùng nay công-ty còn đang mở-mang thêm mấy nơi nữa. Cũng ối vàn là than, thế mà thường xem báo, vẫn thấy người lo nỗi một mai hết than, thế mới biết, càng nhiều càng dùng thì càng chóng hết, (nhưng mà có hết cũng còn vài thế-kỷ nữa, các ông kỹ-sư ta đừng lo, các ông cứ cố mà nghĩ ra các máy móc đi, để cái than đó công-ty khỏi phải đem bán cho các nước láng-diềng, thì chẳng hóa ra may mắn cho cái kỹ-nghệ của mình sau này lắm ru?) xem xong đến trưa về ăn cơm, rồi rủ nhau đi ra phố chơi Hon-gay, tuy là một đồn của riêng công ty mỏ lập lên, nhưng mà sự vui vẻ sầm uất, không kém gì mấy tỉnh nhỏ trong nầy vậy.

Đến nửa đêm cùng xuống tàu thơ về Haiphong.

Sau đây xin lục bài ca « Qua vịnh Hạ-long », gọi là kỷ du một tí vậy.

Qua vịnh Hạ-long

Xinh thay cảnh thú tự thiên-nhiên,
Non nước bao la khắp một miền.
Nào đâu tục, nào đâu tiên,
Có qua cảnh mới phải nguyền ước ao.
Kia bể rộng ai đào nên đó,
Nọ non cao ai rũ tự đâu.
Nước non xanh ngắt một màu,
Núi cao cao ngất, bể sâu sâu cùng.
Nhờ tạo-hóa đúc chung nên cảnh,
Để đón chào khách lánh phồn hoa.
Nhủ nhau tri-kỷ năm ba,
Con thuyền đủng đỉnh thực là thú riêng.
Nghe gành đá,tiếng chiêng sóng vỗ,
Nhìn hang cùng, bao chỗ kỳ-quan.
Mới hay thiên-địa tuần hoàn,
Dẫu đời thay đổi, giang san bao mòn.
Nào ai khách, lòng còn hoài cổ,
Non nước này, ta cố xem qua.
Có xem mới biết rằng là :
Cảnh thanh thú lạ, phồn hoa nào tày.
Non chôt vót, cỏ cây hớn hở,
Nhẫn chú tiều xin chớ ra tay.
Vượn chim riu rít từng bầy,
Con leo nhành nọ,con bay ngang trời.
Trên mặt nước thành thơi chèo quế
Buồm ngư thuyền như thể là tre.
Bác chài tay lưới miệng hé,
Đàn tôm lũ cá, những e nỗi mình.
Cuộc phù thế như : vinh cũng vậy,
Khinh kẻ hèn, vẫn cậy mình hơn.
Biết đâu một thỏa, trăm hơn,
Ngư tiều đã lợi, giang sơn kém màu.
Non nước ấy biết đâu tình tuổi,
Ngư tiều thì thay đổi biết bao
Sông càng rộng, núi càng cao,
Cảnh xưa còn đó,người nào thấy đâu.

Minh-tâm

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ 21 độ
15 giờ 22 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch

Thứ ba, 25 Mars 1924

Annonciation

Âm-lịch

21 tháng hai năm Giáp-tí

Ngày Quí mão
Hành kim. Sao Vĩ. Trực Kiến.
Kỵ : Tu tạo, Xuyên thủy.

NGHI : Tế tự, Xuất-hành, Hôi-hữu, Ký phúc, Cầu tự, Lập khoán, Giao dịch, Kết liên

Giá bạc. — Kể từ ngày 23 Mars 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 9 f. 83 và 9 f. 70 kể từ ngày 24 này.

Tin tàu — Tàu *Paul Lecat* ở Marseille đã chạy ngày 20 mars.

Lễ Nam-giao tại Huế. — Vừa có điện tin ở Huế gửi ra về lễ tế Nam-giao như sau này :

Lễ Nam-giao đã cử hành tại Kinh-đô đêm 22 rạng 23 mars, người Nam và người Pháp ở các nơi đến dự lễ đông lắm. Sáng ngày 22 khi Hoàng-thượng ở Đại-nội ngự lên Trai-cung lại được trời tạnh ráo. Buổi chiều hôm ấy, quan Toàn-quyền Merlin cùng với quan Khâm-sứ Trung-kỳ Le Fol, và quan Đại-sứ Pháp tại Bang-kok đến yết-kiến Hoàng-thượng ở Trai-cung. Vào khoảng từ 2 giờ đến 4 giờ sáng 23, các ngài lại đến thi lễ tại Giao đàn. Hồi 8 giờ sáng 23 Giá ngự về cung. Sáng ngày 24, Hoàng-thượng sang đáp thăm quan Toàn-quyền và chiều hôm ấy ngài có đến dự yến ở phủ Khâm-sứ.

Quan Toàn-quyền về Hanoi. — Quan Toàn-quyền Merlin cùng với quan Đại-sứ Pila, M. Damour, các quan cai-trị Châtel. Damiens. Dupuch, quan đại-úy Bernard và quan trung-úy Bon ở Huế sẽ khởi hành sáng 26 đến sáng 27 hồi 8 giờ thì các ngài sẽ đi chuyến xe lửa đêm tới Hanoi.

Hạm-đội Anh từ biệt Nam-kỳ. — Tàu *Pétersfield* đêm hôm 20 mars, đã biệt Nam-kỳ để sang Bangkok. Bà Leveson là vợ quan đô-đốc Anh cùng ba cô con gái đi chuyến tàu ấy. Còn tàu *Hawokins* và tàu *Carlisle* thì chiều 22 mars đã khởi hành.

THUỐC LÁ VẤN SẴN HIỆU STIC TỐT THƯỢNG HẠNG

Quan Đốc-lý mới đã tới nơi. — Quan cai-trị Eckert ở Cao-mên sang, sung chức Đốc-lý Hanoi đã tới Hà-nội ngày hôm qua. Sáng hôm nay quan Đốc-lý Mourroux đã bàn giao các công việc thành phố cho ngài, song quan Đốc-lý cũ còn ký các giấy má cho đến 29 mới thôi.

Bản quán có lời kính mừng quan Eckert đã tới nơi.

Tin đường sá. — Con đường số 13 ở vào khoảng Hương-sơn, giáp giới tỉnh Tuyên-quang nay đã chữa xong rồi.

Cắt dám M. Bonadencq. — Trong khi làm tang lễ M. Bonadencq thì có quan đại-úy Legraud, đại-biểu quan Toàn-quyền, quan cai-trị Detrie, đại-biểu quan phó Toàn-quyền, quan đại-úy Alult, đại biểu quan Thống-soái đi đưa đám.

Quan Chưởng-lý Toussaint về nghỉ. — Quan chánh chưởng-lý Toussaint và gia phu-nhân, chúng đến ngày 24 tháng sau thì về nghỉ.

BẢN HẠ GIÁ

Giá bán lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.08
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. . . . . 0 . 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp hàn-kín, mỗi hộp hai mươi điếu. . . . . 0 . 20

3697

Phòng Thương-mại. — Phòng Thương-mại nay mai sẽ sửa họp để bàu lại tòa trị sự mới là một ông hội-trưởng, một ông phó hội-trưởng, một ông thư-ký, một ông thủ-quĩ và mấy ông hội-viên các ban tiểu-hội-đồng. Ông nào được làm hội-trưởng kỳ này, nay mai sẽ được cùng với quan Toàn-quyền đi công cán tại Nhật-bản.

Hĩ tín. — Bản-quán được tin rằng ông Nguyễn-hữu-Thu tức Sen, buôn bán lớn và làm chủ hãng tàu ở Hải-phòng, lại là nghị-trưởng Tư-vấn nghị-viên Bắc-kỳ, thường thụ đệ ngũ đẳng Bắc-đẩu bội-tinh sắp kết duyên với cô Nguyễn-thị-Thiều, là lệnh-ái ông Nguyễn Phúc-Bảo là một nhà buôn-bán lớn ở phố Cầu-gỗ Hanoi và ở Kẻ sặt.

Đến ngày mùng 2 tháng ba ta này tức là ngày 5 avril 1924, sẽ làm lễ cưới tại Tòa Đốc-lý Hanoi.

Bản-quán có lời chúc mừng hai họ.

RẠP CHỚP BÓNG PALACE

Chương-trình từ chủ-nhật 23 đến thứ ba 25 Mars 1924 :

MÙA ĐÔNG Ở JUTLAND
(Thuỷ vị)
Phong cảnh trắng rất ngoạn mục

CON GIẾ VÀ CON BƯỚM
Vẽ khôi hài

ECLAIR JOURNAL
Nhiệm thời-sự rất hay

HAI MƯƠI NĂM VỀ SAU
La mort plus forte que l'amour
Hồi THỨ BA
Trận chiến tranh ở Lens

CHALUMEAU GARMAN
Chủ nhật và thứ năm nào cũng có chớp bóng ngày, bắt đầu từ 17 giờ, đến 19 giờ

Bán một cái nhà ở Thái-hà ấp, làm theo lối cổ annam, nhà toàn bằng gỗ và lim — vườn bếp và các nhà phụ đủ cả.

Hỏi : M. Bart Service des mines Hanoi, hay ở Thái-hà ấp cũng được. 3812

Măng-đa sắp có lệ để thêm chữ Hán. — Sở Bưu-điện nay mai sẽ cho lưu-hành một thứ măng-đa điện-báo (mandat-télégraphique) làm theo kiểu mới, giấy vàng, mặt phải có chữ số *arabe* để đọc về một bên và mặt trái có chữ nho chỉ số tiền là bao nhiêu.

Vì măng-đa điện-báo chuyển đến cho người nhận tiền, thường không có thư từ riêng của người gửi măng-đa,cho nên người mình lắm khi không có thể soát được hoặc như người chắc chắn soát hộ xem cái số tiền mình được lĩnh là bao nhiêu,

Bởi vậy có khi vì sự gian giảo hoặc không gian giảo mà cắt giấy lấm,mà người nhận măng-đa thiệt mất một phần tiền của mình.

Vậy *măng-đa* mà đề thêm chữ nho vào là để trừ bớt những sự bất tiện ấy và ngăn ngừa được những cái gian trá đi. Sau nữa sở Bưu-điện lại thông tư đi các nơi, cấm lần không được phát những giấy *măng-đa* mà bên cạnh có chữ số gián lại.

Măng-đa bưu-chính (mandat-poste) cũng sửa đổi lại theo như lệ đã nói trên kia, hiện nay còn đang in những thứ mới.

Quan chánh Bưu-điện mới, nay sửa đổi lại như thế thật là ích-lợi lắm.

Nhà thư-viện trung-ương. — Nhà thư-viện và lưu trữ công-văn mới, hiện đang làm ở phố Tràng-thi chừng cuối năm nay thì có thể xong được, xây toàn bằng xi-măng cốt sắt cả. Nhà này làm có bốn từng gác thấp, bề dài là 60 thước và bề ngang 16 thước. Tất cả là 120 gian, mỗi gian 4 thước và chứa được 40.000 bìa cặp sách. Tính ra có thể lưu trữ các công-văn được trong khoảng 50 năm nữa.

Nhà này mà làm xong thì kể miền Cực-đông mới có là một, và so với các sở lưu trữ công-văn của thế-giới cũng vào hàng thứ nhất, vừa tiện cho việc kiểm-soát, vừa giữ được giấy má khỏi ẩm thấp, khỏi bị sâu mối ăn nát và khỏi sợ cái nỗi hỏa hoạn nữa.

Bán xe Side-car, 4 xếp dịp (Cylindres). Hỏi tại : M. LECOMTE, 47, phố Lò-đúc, Hanoi 3816

Tiệc tháng tại hội Khai-trí. — Hội Khai-trí tiến-đức đến tối thứ bảy 29 mars hồi 7 giờ sẽ mở tiệc tháng. Tiệc xong có cuộc chớp bóng.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay, tòa án Trừng-trị xử những việc sau này :

Biệt xử chung-thân. — Tên Đỗ-văn-Long làm thợ cạo và tên Ng-v-Tư tức Mục không làm nghề gì phải phạt mỗi tên 6 tháng tù về tội ăn cắp đêm, khi hết hạn tù phải đi biệt-[illegible] hai tên ấy trước đã nhiều lần can án, và Ng-thị-Ba bán hàng cơm phải phạt 2 tháng tù về tội chứa đêm ăn cắp, nhưng cho được hưởng án treo vì xưa nay là người lương-thiện và hiện đương có con thơ.

Chực ăn trộm. — Hôm 22 janvier vào hồi 3 giờ rưỡi sáng, tên Phạm-v-Kim, không làm nghề nghiệp gì lẻn cửa vào nhà một người tên là Khuê, song thấy động thì nó lại chạy trốn. Đến 4 giờ, nó lại lẻn vào lần nữa, thì chủ nhà biết đuổi bắt được. Tòa phạt tên Phạm-v-Kim 3 tháng 1 ngày tù và hết hạn tù thì bắt phải đi biệt-xứ chung-thân.

Lẫu xanh lâu thuế. — Tên Ng-văn-Sau là người mù ở phố hàng Điếu thường vẫn quyến dủ những đàn bà con gái chứa nhà lẫu xanh để kiếm ăn không nộp thuế. Tên ấy lại quyến dủ cả những trẻ con độ 14, 15 tuổi để hắn cho bọn làng chơi lấy tiền sài nữa. Hiện bắt được ở nhà tên ấy có tên Ng-thị-Hợp tức Quế, Dương-thị Lan (20 tuổi) và Thi-Huệ tức Em con (15 tuổi), mà thấy thuốc khám thì xét ra có bệnh cả. Thế mà hỏi tên ấy vẫn chối, nói là nuôi làm dâu lẫu xanh. Tòa hỏi xong hoãn đến kỳ sau mới tuyên án.

Đâm đánh và dọa người. — Tên Ng-v-Ngọ và Ng-v-Phe không làm nghề nghiệp gì cùng với năm sáu đứa nữa bắt nạt một người mới ở nhà quê ra đi ở, đánh tát rồi lại dọa rằng nếu không cho 2 đồng thì đánh cho một trận quê. Tòa phạt tên Ngọ và tên Phe mỗi tên 25 quan.

Đánh chết người. — Tên Ng-văn-Giang và Đỗ-đình-Ái là đứa ở vì việc tranh gánh nước đánh đứa ở nhà khác bị thương phải đem vào nhà thương chữa, được ít lâu tên bị thương chết ở nhà thương nên tòa án Trừng-trị không có quyền xử đoán,vậy việc này phải để đến tòa án Đại-hình mới có quyền xử đoán.

Ăn g.. — Tên Ng-văn-Sĩ kéo xe bò đương đi ở phố hàng Buồm tránh xe ô-tô vô ý thế nào để bánh xe đè phải chân một người đàn-bà kéo một cái xe bò khác. Ngày phiên tòa hôm 16 tháng 9 năm 1923 xử việc ấy có trát đòi không đến nên tòa phạt vắng mặt một tháng tù. Tên ấy được trích lục xin chống án phạt vắng mặt. Nay tòa xét lại thì là lỗi tại tên ấy nên lại y án.

Tòa còn xử nhiều việc nữa, song toàn những việc lắm thường cả.

Cải chính. — Số báo 2086 ngày 5 mars trong mục, Thời-sự Hanoi, về việc thưởng hàm, có MM. Nguyễn-văn-Bình, phó-trưởng hàng Trống, Nguyễn-văn-Khoa, phó trưởng hàng Bông được thưởng tùng cửu phẩm bá-hộ, sắp chữ lầm là *Vy-văn-Bình*, và *Vy-văn-Khoa*. Vậy nay cải chính lại cho đúng.

RẠP CHỚP BÓNG PATHÉ
Ở ngang chùa Ngọc-sơn trông sang

Chương-trình từ thứ sáu 21 đến thứ năm 27 mars 1924

PATHÉ REVUE
Thời sự rất hay

KIM-CƯƠNG ĐEN
Phim ảnh mỹ-thuật Đại-pháp
Rất hay, chia làm hai đoạn, theo trong phó sách của M. JEAN AICARD, tại Hàn-lâm-viện Đại-pháp.
M. ANDRÉ HUGON xếp trò

ĐOẠN THỨ HAI
Chia làm 5 phần
AMOUR REDEMPTEUR

PATHÉ JOURNAL
Thời sự rất hay. Các việc tối tân trong thế giới

Tòa án Đại-hình — Vụ án Đại-hình thứ hai trong năm 1924, đến ngày thứ hai 26 mai 1924, hồi 8 giờ sáng thì họp tại tòa Thượng-thẩm Hanoi, do quan cố-vấn Fridon chủ tọa và hai quan cố-vấn Paul và Dupré phụ thẩm.

Máy bay đi Kontum. — Hai chiếc máy bay ở Bạch-mai khởi hành bữa nọ, chiều 22 mars mới rồi hồi 1 giờ 50 đã hạ tại Kontum.

Ngạch thừa-phái. — M. Ng-du-Liên, thừa phái phủ Ly-nhân (Hà-nam), nay đổi đi huyện Đông quan (Thái-bình).

M. Phạm-văn-Nha, thừa-phái huyện Đông-quan, nay đổi đi phủ Ly-nhân.

M. Đào-huy-Chân, thừa-phái phủ Nam-sách, nay đổi đi huyện Quỳnh-côi.

M. Ng-khắc-Thanh, thừa phái huyện Quỳnh-côi, nay đổi đi phủ Nam-sách.

M. Ng-ích-Bình, thừa phái châu Lương-sơn, nay được phép nghỉ 30 ngày.

Ngạch Kiểm-lâm, — M. Ngô-văn-Trương, lính kiểm-lâm ở Lao-kay được từ chức.

(Xem trong thờ ba, cột thứ hai)

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, khi cho biết cái số in ở từ giấy gói bản, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm đề tiện kiểm. Kẻo các ngài thường hay kỳ tên tắt, hoặc thác quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Số 8

BẠCH-TUYẾT LƯU-NGÂN

(Ngôn-tình tiểu-thuyết)

Truyện một cô nữ-sĩ người nước Anh, học rộng tài cao, khinh thân trọng nghĩa, cam cái ơn tri-kỷ của người yêu, mà chịu đem da thịt mình ra cho người thích chữ, dâu máu rơi thịt nát cũng chẳng quản gì đến thân. Cái nghĩa-tâm hiệp-cốt của cô, thật vạn-cổ mỹ nhân chưa ai bì kịp. Chuyện chép rất lý kỳ, vậy xin dịch ra để cống hiến các bạn độc-giả.

PHẠM-BÙI-CẦM dịch-thuật

Mễ-nhân nói :

— Phải. Thôi, nữ-sĩ biên vào sổ mà nhận tiền cho xong đi.

Tư-đức đứng dậy nói :

— Thôi cái giấy này ông cứ cầm lấy, tôi cũng chẳng phải biên sổ biên sách làm gì. Tôi nói cho ông biết, từ nay về sau,tôi buộc chỉ cổ tay, ra ông chỉ lập tâm ứa người mà thôi vậy ; ông nghĩ tôi không biết bán chác thế nào, ông muốn trong năm năm tôi làm nô lệ cho nhà ông đấy, thế thì còn nghĩa lý gì nữa.Nghèo là tôi thật, nhưng cũng chưa đến nỗi đã chết đói nào, khi tôi mới soạn xong quyển sách Thệ-ngôn, có người giả tôi 1000 bảng, song tôi đã trót hẹn với ông cho nên dù hơn tiền tôi cũng không dám bán cho người khác. Nếu tôi có vốn mà tôi xuất bản lấy, thì tôi đã chẳng nghèo khổ thế này !

Nói đến đấy bỗng khóc ỏa lên mà rằng :

— Từ nay sách tôi không xuất bản được thì thôi, chứ tôi quyết không bán cho ông nữa, có chết đói cũng đành. Rồi đây tôi sẽ đăng báo nói rõ cho thiên hạ biết rằng ông thấy tôi hèn yếu mà ông lừa tôi.

Mễ-nhân nói :

— Chị bảo tôi lừa chị à ? Mở mồm nói ra, sao không biết nghĩ.

Lại quay lại chàng thiếu niên mà rằng :

— Thấu-tư ! My làm chứng đấy nhé, ta có lừa hắn không thì my biết đấy.

Chàng thiếu-niên nói :

— Có tôi đây.

Tư-đức lại nói :

— Ông lừa đối tôi thật, tôi dám nói thế đấy, dẫu đến ngay cửa quan nữa, tôi cũng không sợ kia mà.

Nói đoạn, gạt nước mắt đi ra.

Thấu-tư theo ra, nói với nữ-sĩ rằng :

— Nữ-sĩ ơi ! Nữ-sĩ đừng thương khóc nữa, tôi đây trông thấy thật cũng lấy làm buồn lòng.

Tư đức ngẩnh lại, gượng cười mà rằng :

— Cảm tạ tiên-sinh có lòng lân tuất, nhưng sự thể ngày nay, tiện-thiếp thật không còn có hy-vọng gì nữa.

Nói đến đấy bỗng ngừng lại, rồi lại nói tiếp rằng :

— Thôi thiếp xin bái biệt tiên-sinh.

Nói đoạn, ra cửa đi thẳng.

Mễ-nhân ngồi nghĩ, lấy làm giận lắm,tự nghĩ cái uy vọng của mình hơn cả một thời, mà nay phải một đứa con gái ranh con ấy nó nhục mạt mình thế này, nghĩ đã bực bay chưa. Nhưng sau lại nghĩ rằng rồi ra thế nào nó cũng không khỏi phải cầu đến ta. Nghĩ thế thì trong lòng lại thấy nguôi nguôi dẫu. Mới trỏ cái bọn 25 người mà rằng : Bọn ấy ngày trước cũng khúng-khỉnh như thế cả đấy, bây giờ xem thì thế nào ? Đại thử những hạng ấy ta còn lấy thuật mà giá ngự được. Ta bắt làm việc chết cha đi, mà công sá có được bao nhiêu đâu, huống hồ một con ranh con ấy.

Nói đoạn, lại bảo Âu-tư-thấu-tư rằng :

— Con ấy cũng có tài, ta muốn thuê nó làm năm, mỗi năm là 1500 bảng. Chàu nghĩ có nên không ?

Chàng thiếu-niên bấy giờ đã giận lắm, liền trả lời rằng :

— Tôi thiết nghĩ thúc-phụ cũng nên biết xấu hổ mới phải !

CHƯƠNG THỨ II

Chàng thiếu-niên nói đoạn, thì Mễ-nhân ngồi lặng hồi lâu. Trông chẳng khác như cái chậu thượng trên lửa, đương lúc chớp dật mấy bay, biết rằng sắp có sấm vang sét rậy, ai trông thấy mà chẳng phải sởn lòng. Bấy giờ Mễ-nhân nghĩnh-ngãng trọn mắt, vơ lấy cái mảnh giấy lĩnh tiền của Áo-cổ-tư-đức vò nhàu ra rồi ném vào sọt rác. Đoạn rồi cất cái tiếng lạnh lùng ghê gớm mà bảo Âu-tư-thấu-tư rằng :

— Thằng ranh con kia ! Ái xui bảy mày nói tao thế !

Chàng thiếu-niên nói :

— Tôi bảo rằng thúc-phụ nên biết xấu hổ. Câu ấy là tự bụng tôi nghĩ ra, chứ không ai xui bảy tôi cả.

Mễ-nhân nói :

— Mày bảo tao xấu hổ là xấu hổ làm sao ? Mày phải nói tao nghe.

Thấu-tư nói :

— Nhà nữ-sĩ ấy không phải là người không biết lễ, mà thúc-phụ đối đãi với người ta một cách khinh rẻ quá lắm. Sáng hôm nay tôi xem sổ, sách Thệ-ngôn được lãi những hơn 10.0 bảng. Người ta đến xin 50 bảng mà thúc-phụ không cho, lại chỉ thí cho người ta được 3 bảng mà thôi. Dau cho 14 bảng nữa, thì lẽ nào người ta lại chỉ được có 3 bảng là thế nào ?

Nói đến đấy, bỗng ngừng lại một chút.

Mễ-nhân nói :

— Mày cứ nói nốt đi.

Thấu-tư lại nói :

— Lười tôi còn thì sao tôi lại chẳng nói. Thúc-phụ lại dùng cái chước gian dối, bắt người ta làm hợp đồng 5 năm. Thì ra trong 5 năm ấy, người ta chỉ làm đầy tớ cho nhà thúc-phụ mà thôi, dụng tâm quỉ quyệt như thế, xấu lắm, xấu lắm !

Thấu-tư nói đến đấy, nộ khí xung lên, nắm tay đấm xuống bàn, không còn kiêng nể gì nữa.

Mễ-nhân nói :

— Mày nói đã hết chưa ?

Thấu-tư đáp :

— Thôi tôi nói thế là hết lời, thúc-phụ cũng nên hỏi tâm nghĩ lại mới phải.

Mễ-nhân nói :

— Ừ được ! Thế tao hỏi mày câu nầy, vì bằng ngày sau mày thừa hưởng cái của hàng này, liệu mày có giữ được cái tấm lòng từ tường không ? Thấu-tư nói :

— Có lẽm chứ. Khi nào tôi lại chịu làm điều bất nghĩa.

Mễ-nhân nói :

— À ra bấy lâu tao cho mày đi ăn học, mày học được những cái tử tế hẳn hoi thế đấy.

Kể đó lại gật gù mà rằng :

— Anh đã nói thế, thì để tôi cũng xin nói lại anh nghe : Anh đã không vừa ý với tôi, thì xin mời anh đi ghỏ khác cho, anh đứng ở nhà tôi nữa.

Thấu-tư nói :

— Thúc-phụ cậy mình tiền nhiều của lắm, tai nghe những lời nịnh hót đã quen, cho nên những câu nói thẳng khó lọt vào tai được. Thúc-phụ đã không đuổi mà rằng, đã đuổi thì ngu-điệt xin phụng mệnh, không dám ăn hận một chút nào, ngu-điệt cũng không có thể ở trong cái thế-giới nắc ám nầy, làm bạn với lũ bất nghĩa vô lương mãi được.

Mễ-nhân trước còn hàm nhẫn, kịp khi nghe thấy mấy câu đó, khác nào dạo đàm vào ruột, gầm thét lên mà rằng :

— Thằng ranh con kia ! Thằng mất dạy kia ! Mày không nhờ lúc bố mày chết, mày đã sắp chết đói ở trong bọc mẹ mày, tao không đem mày về tao nuôi, thì mày còn đâu nữa. Nay mày trơn lông đỏ da, mày lại cắn giả tao đấy phải không ?...

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY & BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo, 15 chân-kính
Mặt đồ kim có chất đạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
30, Phố Paul Bert, — HANOI

祥和裕
YU-WO-TSEONG
VENTE EN GROS
68, Rue des Cantonnais, 68
Hanoi (Tonkin)
TÉLÉPHONE N° 266
Bản-hiệu có bán buôn các thứ vác nhiều, hàng tân nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.
Có bán cả hàng ta, Bắc-kỳ như thổ nguyên, lĩnh, thổ, sơn pao.
Nay mới có đủ các mặt hàng thêm, mong đến số mặt mau rộng khổ. Những hàng này bán buôn cũng nhiều, chỉ hàng còn nguyên hàng thì cắt được.
Quí-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sin gửi contre remboursement.
Cảm-tạ
2016 TU-WO-TSEONG

HIỆU
MINH-DƯƠNG
MAI-CHÂNH TỔNG-CỤC
của Bông pháp Yên-thảo công-ty
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ XÌ GÀ
Giữa phố hàng Gai số 83

AI MUỐN CÓ NƯỚC XUỐI VỊ CHY NGAY Ở TRONG NHÀ

Ai cũng biết rằng nước suối Vichy có những tính chất gì, và nước ấy dùng được những việc gì, đau vị, đau thận cùng vô số bệnh khác nữa, dùng nước ấy công-hiệu lắm.

Nhưng đến tận suối ấy mà phục-thuốc thì tốn kém lắm, vì vậy hiệu bào chế Monier, NHÀ BA CHUÔNG có buôn thứ muối Sels Vichy có thứ chai lớn, có thứ chai nhỏ, chỉ bỏ mấy thìa con muối ấy vào một lít nước đun rồi thì có nước Vichy mà dùng, chẳng tốn kém là bao.

Nên đến hiệu bào chế NHÀ BA CHUÔNG, mà mua muối Sels Vichy.

Cái gương công đức. — Hồi 7 giờ sáng hôm qua, là chủ-nhật 23 mars 1924, có một bà cụ già hơn 60 tuổi, đ [illegible] Minh-giang lá tàu thủy chở sang ngang ở bến Gia-lâm sang Hanoi, khi tàu đương chạy ngược nước ở g[illegible]ữa sông Nhị-hà, vì nhiên ngã xuống sông, may có mặc cái áo bông, nên không chìm ngay. Người cầm lái tàu ấy trông thấy, liền vận ngay lái tàu quay mũi trở lại chạy theo, rồi một người cũng làm ở tàu ấy với vàng n ấy ngay xuống sông cứu vớt được bà cụ ấy đem lên tàu, người ấy thật là can đảm đáng khen lắm. Lại nên kể cả người cầm lái tàu cũng nhanh nhẹn lắm, quay ngay được tàu lại, nên mới đuổi theo kịp mà cứu với được một mạng người. Đó thực là một cái công-đức đáng làm gương cho nhiều người vậy.

Hỏi ra bà cụ ấy tên là Ng-thị Hai, không có nhà cửa ở Hanoi, khi đem về đến bến này bỏ thì người ta đã đưa vào nhà thương để phục thuốc, vì bà cụ ấy yếu lắm.

Sư-vãn lai cảo

Ăn thịt chó dại. — Quan chánh Thú-y vừa có đơn thưa tại Tòa án mấy đứa ngu dại giết thịt một con chó cũng dại lấy thịt đem bán. Mới rồi có một người cũng lại dại nữa, là bị chó dại cắn, giết ngay thịt nó lấy gan ăn, tưởng thế là khỏi dại hẳn. Người đâu có người dại đến thế?

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thư đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said tại cấp Rue.
Ngoại khoa, hóa-sinh, chữa mắt về các thứ bệnh lậu bệnh giang mai
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 3 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG Giá 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại HƯƠNG GIA-LONG, 32.
GIÂY nói số 236
3018

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Con nước lên xuống — Ngày thứ hai 24 mars 1924

Nước đứng về buổi sáng.

Nước lên 23 phân vào hồi 5h buổi chiều.

Ngày thứ ba 25 mars 1924 :

Nước lên 26 phân, vào hồi 6h23 buổi chiều ;

Nước xuống 15 phân, vào hồi 2h59 buổi sáng.

Ngày thứ tư 26 mars 1924 :

Nước lên 27 phân vào hồi 7h35 buổi chiều ;

Nước xuống 13 phân vào hồi 7h11 buổi sáng.

Ngã bị thương. Hồi 4 giờ rưỡi chiều thứ bảy một người bán cá tên là Ng-thị-Em, 65 tuổi, nhà ở Trang-mỹ, bị một cái xe cát của hiệu Trần-đình-Tuệ đụng ngã trọng thương bên chân trái ở bến đò Bính-động. Bà lão ấy đã đưa ngay lên nhà thương nhờ thuốc.

Rước thần. Ngày hôm nay làng Dư-hàng rước thần rất trọng-thể, mà không có nhiều cái lố-lăng như những đám rước nào ở thành-phố ta. Lấy con mắt nhà tôn cổ đứng xem thì như thế đấy; song lấy con mắt các tân-nhân-vật ở thị thành mà xem thì khác hẳn: nào không vui, nào không lắm đồ bài trí đẹp, nào thiếu kèn tàu, nào thiếu sư-tử cộc, mà có lẽ nhiều người kêu đám rước mà không có ít nhiều các bà các cô vận quần áo sặc-sỡ là giảm hết khi vì. Rứa mà phải nây cũng lễ lượt đi xem thì đi xem gì, đỗ độ giá biết đấy?

Không nhàm đâu. — Ở mục chó dại ngày nào cũng có đăng tin chó dại, chó chết hay chó phải bắt thì có ông đã vội kêu ngay rằng là hết chuyện và làm nhàm tai người đọc báo. Nghĩ thế thì không phải, chuyện không bao giờ hết được, trong báo số-dĩ nói đến là tại cái họa chó dại ngày một dữ dội, mà người bị chó dại cắn ngày cũng thấy nhiều, dù có nhắc đi nhắc lại đến nghìn lượt mà cũng còn chưa công-hiệu gì, phương chi lại im đi thì sao đành lòng cho được. Bởi vậy ngày nào có sẵy ra những việc ấy thì cái nghĩa-vụ nhà báo vẫn cứ lục đăng để công chúng biết.

***

Một ông Tây nhà ở đường Belg que bị một con chó của nhà nuôi, cắn phải thì lập tức đã đưa ngay con chó đi khám nghiệm, mới biết rằng nó có [illegible] ấy vẫn vuốt ve và để nó liếm chân tay thì nay phải đưa lên Hà-nội tiêm thuốc cả. Còn hai con chó khác cùng nuôi một nhà chắc thế nào cũng bị con chó có bệnh sang độc nên đã đem đập chết.

Ngày thứ năm trước, tên Mai-văn-Ngọ, 17 tuổi, nhà ở số 6, phố Belgique lại tự rượu Phạm-hữu-Lợi cùng phố mua rượu bị con chó của nhà ấy đớp trộm một miếng vào chân phải. Lập tức con chó của nhà ấy đã phải đưa vào sở thú y xét thì nay xét ra có bệnh dại nên tên Mai-văn-Ngọ đã đưa lên Hà-nội chữa thuốc.

Hồi 20 giờ ngày thứ sáu tên Ng-thị-Vinh ở số 2 phố Amiral Courbet đ qua nhà số 1 phố Henri Rivière là nhà tên Hoan phị con chó của nhà ấy chạy ra cắn. Con chó đã bắt đưa vào sở thú y để xét.

Ngày thứ bảy bắt được ở làng Andương và làng Lạc-viên 64 con chó thả chạy ngoài đường — chín con chó khác giam ở nhà nhốt súc sinh quá 24 giờ đã đem giết tất cả.

Bắt được của gian. — Ngày hôm qua ở Sâu-kho có một người đang mang một cái ấm pha chè thấy linh phủ lit thì bỏ xuống đường rồi chạy trốn. Lại phố Maréchal de Pétain cũng có người mang một hòm diêm thấy linh phủ-lit đi gần tới nơi bèn bỏ lại mà thoát lấy thân.

Hiện nay cái ấm và hòm diêm vẫn còn để ở sở Cảm, chưa xét ra ai mất của.

HÀ-BÔNG

Lại một cái trộm nữa. — Hôm vừa rồi, hội Hợp-thiện làng Mai-lĩnh họp tại quán Hàn-lâm, mới lại biết rằng cái bộ đồn tang dự bằng gỗ giỏi rất lịch-sự của làng đó vẫn để ở đấy, nay bỗng biến đâu mất rồi; thì ra [illegible] mà đã thừa cơ vùng đó ít lâu nay thường cứ linh tinh những trộm, nên đã cùng nhau khuân trộm mà bán đâu mất.

Người ta nói rằng cái bộ đồn tang này là bộ đồn rất lớn và rất đẹp, rất tốt, chắc bán đâu cũng nổi đồng tiền; nên quân trộm mới quyết tình khôr g nài gì đến việc hiểu chung, mà lấy p [illegible] đem bán đi như t [illegible].

Việc này chắc rồi [illegible] những nhà giữ quyền chấp đạo an dân sẽ lưu tâm truy xét cho ra, vì không những bỏ cái nghĩa-vụ nên như thế, mà lại bỏi cái lương-tâm đó với việc hiếu chung xui nên như thế nữa. Vậy các nơi ai có mua đồ tang-dự ưởng nên phải cẩn thận, kẻo lại mua nhằm phải đồ ăn trộm ấy thì oan-gia.

Còn việc cướp ở vùng này mới rồi mà trong một số báo trước đã nói, thì nghe đâu hiện nay vẫn hãy còn đang xét, chắc thế nào rồi cũng phải ra.

SƠN-TÂY

Tiễn quan Công-sứ Sơn-tây. — Quan Công-sứ Giran thăng bổ Đốc-lý Nam-định đã xuôi Hanoi bằng ô-tô hồi 1 giờ chiều hôm 22 mars. Các quan Tây Nam cùng các viên chức các sở và các thân hào đến tiễn chân ngài đông lắm. Quan sứ Giran đáo nhậm ở tỉnh Sơn mới được một năm nay, nhân dân đã yên trí rằng được một vị quan có đ[illegible]-ượng.

Từ khi ngài đáo nhậm đã đem những chính-sự hay để mở mang về đường tiến hóa cho dân bản tỉnh, như là đê điều, đường sá, dẫn thủy nhập điền, [illegible] trong tỉnh, cải chợ, chấn tiêm vân vân.

Tiếc rằng những công cuộc đình làm chưa được kết quả thì đã có lệnh quan trên thăng ngài làm đốc-lý tỉnh Nam-định. Nhân dân thấy đều ngao ngán tiếc.

PHÚ-THỌ

Thuyền đâm. — Hôm thứ tư vừa rồi, chiếc thuyền chở gạo của mấy người dân bà làng Cao-du đi cán gạo ở chợ Mây (thuộc phủ Lâm-thao) đem về tỉnh bán. Thuyền vừa đi khỏi thì gặp phải cái gốc cây to đụng phải, thuyền bị thủng, nước chảy ồ vào mạnh quá, người ngồi trong thuyền kêu khóc như ri. Các thuyền chài ở bên này sông lập tức bơ ngay thuyền ra cứu, lôi được bốn người con gái ở dưới nước lên, còn hai anh lái chèo thì vẫn đương bơi lội cố kéo thuyền vào địa bãi — chiếc thuyền ấy bé quá mà lại tham chở gạo nặng quá, nên bị nước vào mạ phải chìm ngay. Cũng may vừa mới đi khỏi bến, cho nên những thuyền gần còn nghe tiếng kêu mà bơi thuyền ra cứu được, nếu lại đi xa quá it nữa thì không những mất gạo mà lại thiệt mất cả mấy mạng nữa.

Sau hai lái có lậu xuống mò thì chỉ vớt thấy được vài túi gạo, còn những gạo đựng thùng thì mất hết, thiệt hại chừng một trăm đồng.

Bệnh dịch tả. Người ta nói rằng về bạt Tam-nông và Thanh-sơn, những làng Từ-mỹ, Văn-lang, Đồn-vàng, Thu-trường đó rày có bệnh dịch tả. Trong hai tuần lễ nay ngày nào cũng có người mắc phải.

BẮC-GIANG

Hội Bố-hạ. — Hội Bố-hạ đã bắt đầu từ hôm 14 ta. Quan-viên kỳ mục họp tại đình làng từ sáng hôm ấy để rước lên đình Bố, từ đình Bố, lại rước lên đình Thượng, tục truyền đình này là nơi đức Thánh hóa. Phong-cảnh đình trông thực là đẹp, chung quanh thì rừng rậm, thật là có vẻ uy-nghi.

Hội có phần vui lắm, có cả đánh cờ và đêm có đốt pháo thăng thiên, nom rất đẹp.

Hội tuy vui thật đấy, nhưng chỉ các nhà giàu mới thực là vui, còn các nhà nghèo trong cái vui chung lại có cái buồn riêng, buồn vì nỗi phải đi vay mượn tạm bợ it nhiều để đóng góp với làng cho đủ mặt, vui hội chưa qua mà cái lo nợ đã đến.

Cái hại lợn sề. — Trong các loài vật nuôi trong nhà, xem ra có loài lợn sề hay phá hại nhất nếu những nhà nuôi lợn mà rõi nó lại thì không kể gì, nhưng họ hay thả rong ra ngoài để nó ra đồng ăn cả màu mỡ và phá hại cây cối của học-trò ở đây đang giồng. Nhất là về những ngày mùa, mới lại lắm lợn sề. Trông thấy nó ăn lúa ngoài đồng mà xót cả ruột. Nhà nông ai cũng phải kêu về nỗi ấy.

Điều đó có quan hệ cho mùa màng của nhà nông, vậy những nhà có chức trách phải nên cấm trắp đi thì phải.

(Xem trong thứ tư).

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tích bắt « Nhẫn nhục dư sinh » này trong năm đã diễn chỉ-a làm ba tối thứ bảy, xem ý các ngài hâm mộ lắm, nay bản-hội đem diễn thông luôn ba tối, mời qui-khách đến xem cho tiện.

Tối thứ hai 24 mars 1924

Diễn bai tích :

Tích thứ nhất :

PHỤ NHÂN NAN HÒA

(Hát chèo)

Tích thứ hai

KỲ PHÙNG QUÂN GIẢ

HIỆP NHÂN DUYÊN

(Trẻ con diễn tuồng)

Tối thứ ba 25 mars 1924

NHẪN NHỤC DƯ SINH

Anh hùng nhẫn nhục dư sinh,
Gia danh nên trọng tấm tình đáng thương.

Ma dẫn lối quỷ đưa đường,
Đoạn trường sao có đoạn trường thế thôi.

Bột ăn PHOSPHATINE FALIERES danh tiếng lâu nay, bán gói đựng trong hộp thiết hàng chì khắc kinh hiệu
Có mua chúng cho được bột PHOSPHATINE FALIERES dùng bổ tinh thần, có cho con nít mới sữa, người lớn đau huyết ông già bà cả hiệt chóng, cũng là kế có đau bớt mới mạnh
— Tại chỗ thì ở Paris, số 6, đường Le Tacherie

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo bình tự-nhiên in ra đây, chữ không như các thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trẻ-con cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!
Xin xem-xét, và so-sánh cho, kẻo nhầm to !!!

Ngày mùng 7 tháng mười, nhân-hiệu Khải-định thứ hai, tôn Nội-các phụng lời nhân phát rằng :
Chiếu nay đã được phòng của MONTÈS qui dâng, có chỉ nên ban cho tước-thưởng ngự dụng quả rất hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phê thị gửi cho qui được phòng chế-tạo để tỏ lòng khen-gợi.
Khâm thử.

* Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều it.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiên-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại dắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư tờ báo này.

---

55 90

BÌNH SƠN LÃNH YẾN

(Chuyện một cô nữ-thần-đồng mới lên 10 tuổi, mà đã có bài văn-thơ nhà ngọc phan-chan, khắp các quan trong tòa Hàn-lâm, đều phải bái phục. Thiên-tử phong cho là « Hoàng văn tài-nữ » lập lâu kén chồng, tại ban cho một cái roi kim-như-ý, hễ công-tử nào dám hầu-hòa xắc-láo thì được phép đá-tử. Sau vì một sự kẹp chồng ấy mà sinh ra nhiều chuyện rất ly-kỳ.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Chẳng ngờ cách trong it lâu, bỗng nghe bảo quan lại-bộ thượng-thư đàng sở tham-hặc nàng *Sơn-đại* tuổi đã cập kê, chỉ kén chọn mãi, không chịu lấy ai, về sau tình-dục lưu-đãng, mượn cái danh khảo-sát văn-thơ mà đem bọn thiếu-niên thư-sinh là *Triệu-tung* và *Tiền-hoành* vào chốn hoa-viên để dùng những lối dâm-từ cùng nhau xướng-họa. Hiện có bắt được 14 bài thơ làm tang-chứng. Như thế thì thật là ô-nhục đến cái danh tài-nữ rất tổn-hại cho phong-hóa, dám xin thánh-thượng tra xét mà nghiêm trị cho.

Nàng *Sơn-đại* thấy vậy, nổi giận mà rằng :

— Thật là chỉ tại *Trương-di* hôm trước bị nhục, cho nên nghĩ cách này để báo thù.

Nói xong, liền dâng một đạo sớ để cãi lại. Lại thuật rõ việc *Trương-di* cầu hôn, khi đến khảo sát văn-thơ, đã không làm được chữ nào, còn đám tự-tiện treo lên Ngọc-xích-lân để buông lời bỡn cợt. Sau bị nhục về sự bỏi mực vào mặt, cho nên tìm cách ấy để báo thù, Thành-thượng đã ban cho cái Ngọc-xích để khảo-sát nhân-tài thì thình-thoảng vẫn có người đến xin dự khảo-sát, chẳng những một *Triệu trang* và *Tiền-hoành* mà thôi. May mà thơ vẫn còn đó, xin thánh-thượng xem xét, nếu có một chữ nào thiếp-tư, thần-thiếp cam chịu trọng tội. Nhược bằng không thế thì sự ô-miệt kia, cũng nên có người phải chịu tội lỗi vậy.

Thiên-tử xem hai bản tâu, đều phê chuẩn rằng :

Tại lầu nhân-phạm, đều phải đến *Văn-hoa-điện* để trẫm thân ngự ra thẩm-phán.

Lễ-bộ-quan phụng chỉ, liền sai người đi bắt *Triệu-trung* và *Tiền-hoành*, nhưng không thấy tông tích đâu cả. Lễ-bộ quan bất đắc-dĩ phải tâu trình thiên-tử. Thiên-tử lại phê rằng :

— Nếu đã có người đi khắp nơi mà không tìm thấy. Vậy tất phải tra tìm cho được, hễ ai ẩn nặc có tội.

Lễ-bộ quan lại tức-khắc sai người đi các nơi để đò tìm *Triệu-trung* và *Tiền hoành*. Nhân hai chàng hôm trước đề thơ ở chùa *Tiếp-dẫn-am*, có *Phù-huệ* hòa-thượng biết mặt, mới sai người áp giải cả *Phù-huệ* hòa-thượng để đi tìm.

Lại nói chuyện nàng *Sơn-đại* thấy quan Lại bộ thượng-thư bọ *Trương* dâng sớ tâu hặc, trong lòng không vui, mới nói với nàng *Lãnh-giang-tuyết* rằng :

— Hai chữ tài danh, trời đất quí-thần vẫn có lòng ghét, ta không nên lâu ngày chiêm-giữ. Một tay áp-đảo biết bao nhiêu các bậc danh-công cự-khanh trong triều, ngày nay chỉ muốn tìm lấy một người quân-tử mà thôi, cho được hoàn-toàn danh tiết. Chẳng ngờ hiền-tài hiếm có, duyên phận treo leo, ngày một ngày hai, năm nay năm khác, để đến nỗi ngày nay lại gây nên lời chỉ-nghị, nghĩ cũng bực mình !

Nàng *Lãnh-giang-tuyết* nói :

— Khảo-sát nhân-tài là một việc ta phụng thánh chỉ, chứ có phải như phường trên Bộc trong dâu đâu. Vả những lời xướng họa hôm đó, cũng chẳng có một chữ gì thiệp-tư cả, can chi mà sợ ! Hường-chi hiện ở trước mắt đã có 2, 3 tài-tử, tùy ý tiểu-thư kén chọn, cũng là một việc dễ dàng, hà-tất tiểu-thư phải áy-náy !

Nàng *Sơn-đại* nói :

— C [illegible] nói trước mắt đã có 2, 3 tài-tử, nhưng cứ như ý em thiển-nghĩ thì thật chưa thấy có một người nào !

Nàng *Lãnh giang tuyết* nói :

Sao tiểu thư lại bảo là chưa thấy có một người nào?

Nàng *Sơn-đại* nói :

Cứ như lời thánh-thượng phán-dụ thì *Tăng-giang* có *Yên-bạch-hạm*, *Lạc-dương* có *Bình-như-hành*, thánh thượng đã định đúng chủ-hôn cho em. Đó là một hàng tài-tử thật, nhưng mấy lần trưng triệu mà không thấy đến thì vị-tất đã phải chân-tài. Nay như *Triệu-tung* và *Tiền-hoành* kia, tài-tình phong-độ, trông thật khá quan ! chỉ mong được một người quân-tử mà thôi, không ngờ ngày nay lại xảy có lời chỉ-nghị ấy. Đã đành rằng câu chuyện không đâu, nhưng trong việc hôn-nhân, sau này cũng nên thận-trọng mà không dám vâng mệnh vậy. Còn một chàng thư sinh ở dưới lầu kia, người cũng đáng yêu, nhưng cánh hồng bay bổng mịt-mù, góc bể bên trời, biết đâu tầm-tích ! Thế thì chị nói đã có 2, 3 tài-tử em xin hỏi : nào thấy đâu nào ?

Nàng *Lãnh giang-tuyết* nói :

— Tiểu-thư nhắc việc *Trương di* đáng sớ tâu-bặc, trong lòng kích-thích mà nói như thế, cũng có lẽ phải. Nhưng cứ như ý tôi thiển-nghĩ thì tiểu thư năm nay tuổi mới đôi tám, đang độ xuân xanh, chưa đến nỗi đã phải lo bề mai rụng. Huống-chi *Yên-bạch-hạm* tất không phải là người vô-tài, dẫu từ lề thường-triệu mà tình-nguyện theo đường chế-khoa thì rõ (cũng có ngày xuất đầu, ta hãy nên cố đợi. Còn như việc *Triệu-tùng* và *Tiền-hoành*, mà ta khảo-sát văn-thơ đó, trước là phụng quân mệnh, sau là p[illegible]ụng phụ mệnh, có e lệ chi mà phải tị-hiềm ! Ngày như chàng thư-sinh ở dưới lầu kia, thình-linh gặp-gỡ, chẳng có ý gì, nhưng v ệc kén chọn lương-duyên, cũng là việc chính-đáng, có tư khắc gì mà phải áy-náy trong lòng. Dẫu tiểu-thư bằm rõ với tướng-công, để sai người đò tìm, chắc tướng-công cũng vui lòng mà nghe theo, can-chi tiểu-thư cứ phải nắt-nức ân-sầu, bắt-chước thói thường nữ-nhi của các nhà thường dân vậy.

Nàng *Sơn-đại* nghe nói, hớn-hở mừng lòng mà rằng :

— Mấy lời cao-luận của chị, khiến cho em tỉnh giấc mơ màng ! Nhưng chàng thư-sinh ở dưới lầu kia, đã không họ tên, lại không hình-tượng, dẫu muốn đò hỏi, còn biết lấy chi làm bằng.

Nàng *Lãnh-giang-tuyết* cười mà đáp rằng :

— Tiểu-thư vốn là một người rất thông-minh, mà cớ sao ngày nay lại mê-mẩn như thế ! Chàng thư-sinh kia dẫu không họ tên, và không hình tượng, nhưng một bài thơ đề tường ấy há chẳng phải là họ tên và hình-tượng của chàng thư-sinh đó chăng. Sao tiểu thư không đem bài thơ ấy viết vào chiếc quạt, sai người đem ra chợ bán. Người khác trông thấy, chẳng nghĩ chi đến, chứ chàng thư-sinh ấy trông thấy thì tất phải kinh-ngạc mà muốn mua cho được mới nghe.

Nàng *Sơn-đại* nghe nói, vỗ tay khen-ngợi mà rằng :

— Cái trí minh-tuệ của chị, thật tự trời cho, em không thể nào kịp được vậy !

Nói xong, liền lấy một chiếc quạt, đem bài thơ của chàng thư sinh đề tường hôm trước mà viết vào đấy, rồi gọi một đứa nữ-tỳ tâm-phúc vẫn hầu thân mình ở *Ngọc-xích-lân* xưa nay, sai đi triệu một tên lão-bộc họ *Sái* nhà ở trong thành đến để truyền bảo.

(Còn nữa).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cháy. — Vừa tuần lễ trước ở Nhã-nam có đám cháy cũng khá to. Nhà khổ chủ cũng bị hại ít nhiều, nhưng không việc gì đến người. Nước cần phố đó hết lòng chạy chữa cho nên những nhà tranh gần đó không phải bị cháy lây. Xem ra cũng là vì sưởi lửa bất cẩn, cho nên mới sinh ra cái tai nạn ấy.

Đá bóng. — Ít lâu nay, ngày ngày bà con ta ở đây, cứ ban chiều lại trông thấy các ông giáo trường Pháp-Việt và các học-sinh lớn ra bãi trước cổng phủ đá bóng. — Trông thấy cuộc thể dục mà mấy ông giáo đã ra sức tán thưởng thì thực là đáng khen. Vậy chúc cho hội đá bóng này được vĩnh viễn và thịnh hơn lên.

Ái-vân lai cảo.

THÁI-BÌNH (HƯNG-NHÂN)

Phát phần thưởng. — Hồ 9 giờ sáng hôm 15 mưa 1924 tức là ngày 15 tháng hai ta tại trường Pháp-Việt huyện Hưng-nhân đã đặt lễ phát phần thưởng cho các học-trò, có quan huyện Ng-hoàng-Thu làm chủ tọa.

Hôm ấy nhà trường trang hoàng rất long trọng các tấm hoa hoàng huyện và các phụ huynh học-trò đều đến dự cả. Các học sinh đây mà được đặc cách riêng những cái phần thưởng đầu xuân này cũng là cái thú có quan huyện rất nhiệt-tâm về việc học.

Trước khi hoà thường thì ông chưởng giáo Phạm-đại-Thông ở đó một bài diễn-văn.

Quan huyện cũng đáp lại một bài, đại ý nói các ông giáo đã cần mẫn về sự học và lại tổ chức nên được nhiều việc có ích thực đáng khen khen.

Tung-S. nhã cảo.

Hội Thể-dục. — Ngày 12 là vừa rồi các người làm việc và buôn bán hàng huyện làm lễ khánh thành hội Thể-dục, và tuyển cử ban trị-sự. Tri-tri, có mời quan huyện quan trợ và các nhà hàng tâm đến dự hội. Khi đã tế tự, một ông hội-viên đứng lên đọc bài diễn thuyết bằng quốc văn khá dài, kể những nỗi khó khăn trong khi lập hội và cách tổ-chức như thế nào.

Quan huyện có đáp lại mấy câu khích-khuyến các hội-viên. Tiệc xong lại đưa nhau đi đá bóng. Tối về lại họp ở hội quan xem mùa đến mãi đến 11 giờ đêm mới giải tán.

T. B. lai cảo.

VIỆC KINH-ĐÔ

Các cuộc bài trí ngày lễ Tê-giao. — Các cuộc bài trí trần thiết trước ngày lễ Tê-giao đã chính bị cả, năm nay trời mưa quá to, cho nên những nơi trần thiết bài trí đều bị nước mưa ướt đẫm làm ủa mất cả các thứ sắc, cho nên mấy hôm nay các nơi hương án hai họ cùng những nơi Gia-đàn đều phải tăng hội việc đốc sức về sự trần thiết nghe cũng giản nan lắm.

Quan Toàn-quyền cung chiêm lễ Tê-giao. — Ngày 21 Mars quan Toàn-quyền đã đi chuyến xe riêng, hồi 22 giờ 52 đêm Huế, ngài ở lại cung chiêm lễ Tê-giao, đến ngày 25 ra Vinh rồi đi xe lửa ra Hanoi. Nam-triều có phái quan Trượng-thư bộ Học Thân đại-nhân vào đón ngài tại Đà-nẵng.

Nạn xe tay. — Vừa rồi ở đầu cầu Clémenceau một ông kia đi cái xe tay, tên kéo xe vô ý đã va phải một cái xe đạp, cả hai đều phải té lăn xuống đất. Ngã rồi thì mới dậy toan xâm xi cãi cọ nhau rồi mới biết 2 ông vốn là quen nhau. Vậy thì nhớ ngã xe mới biết mà chào nhau đó.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Khuyến khích việc trồng dừa. — Nguyên tỉnh này vốn không có mấy nơi trồng dừa, mà có trồng chăng nữa, cũng chỉ trồng làm cảnh mà thôi; hàng năm vẫn phải mua dùng dừa ở mấy tỉnh đường trong đem đến, dân bản hạt cứ yên-trí rằng giống dừa không thích-hợp thổ-nghi ở xứ này, thành thử không ai lưu tâm đến việc ấy, bỏ hoài mất một mối lợi đáng tiếc. Quan thủ-hiến bản tỉnh là quan Công-sứ Dupuy ngài rất chú ý đến việc giồng dừa, hồi đầu năm 1923 ngài có xin tòa Khâm phái quan Giám-đốc canh nông phía bắc Trung-kỳ là ông Lan, hiện nay sung chức đốc-học trường Cao-đẳng Canh-nông ở Hanoi, đến bản tỉnh chủ-trương việc này. Đến nay mới được một năm mà hiệu quả đã trông thấy, khắp cả các hạt chỗ nào đất bỏ hoang mà gần bên sông, bẹp-bờ nghỉ, thì đều cho giồng cả, nhà nước phát giống cho, còn việc un-quén giữ nhìn thì lấy công ích các làng; ngày sau dân làng được hưởng cái lợi về thổ-sản đó. Số dừa trong tỉnh hạt, nay đã được vài vạn cây rồi.

Thế ta tỉnh này nay thêm được một thứ thổ-sản qui nữa, mối lợi cũng không phải rằng ít vậy.

Mò cua bắt ốc dẫn nỗ chết trôi.

Hôm 17 mars mới rồi, ở giang-phận làng Cù-lạc, người sở tại trông thấy một cái thuyền người đánh-bà chết trôi.

Hỏi ra thì người này vì đi mò cua bắt ốc, chẳng biết xảy bước thế nào mà đến nỗi chết trôi.

TOURANE

Linh mới. Tỉnh này tuy chưa thấy mộ linh, song linh mới mộ ở các tỉnh gần như Quảng-ngãi, Thừa-thiên đều đem về đi sơ-luyện tại đây, đợi ba năm lại thấy lại chiếc xe hơi vận tải, chiếc nào chở ấy chật ních những linh mới ưa ở đường trong ra; năm nào cũng thế cả. Và chuyến xe của Huế vô chuyến nào cũng đông hơn những lần mới mộ ở đường ngoài vào; tôi qua hôm sau đã thấy trên đám đất trống bên trái nhà đông ngoài nhiều toán linh mới ở đường thao-luyện và trong chốc lát đã thấy tiếng kèn thổi lên lừng lẫy, rồi lại tiếng trống thúc mỗi người một nơi.

Từ hôm có linh mới tới, đám đất ấy tỉnh mới đông-đảo, nên các hàng quà bánh cũng vô, đem cả bàn ghế đến, xem chừng cũng đắt hàng, vì chẳng những linh luyện tập đói bụng phải ăn, mà người đứng xem mỏi lòng cũng có dùng vậy.

Tố-Lan lai-cảo

QUẢNG-NGÃI

Mưa to. Đêm mồng 9 ta mưa luôn đến ngày 12 mới tạnh, mưa luôn 2 ngày 3 đêm không ngớt, mưa từng cơn gió tung hồi, ếch kêu dế rỉ, tiết xuân bỗng hóa ra đông! Nước sông dãy tràn như một trận lụt mới rồi vậy. Tạnh mưa khí trời rất khoan khoái mát mẻ, hô hấp khỏe la lùng: cây cối sớm sơ tươi tốt, nhất là lúa đương trổ, khoái hớp ở các nơi đồng rẫy khô khan lại được nhờ hơn cả. Thật là một trận mưa rất qui hóa cho nhà nông. Cuốc răng mưa tháng ba này có cơ khá nỗi. Suốt tháng giêng và thượng tuần tháng hai, không có giọt mưa nào cả, các ruộng rẫy cạn khô, nhà nông lo tưới lo tát khổ-sở, ruộng có khôi mất không, phần thì trời nóng nực quá sức, không khác gì tiết tháng 5, tháng 6, bứt rứt khó chịu, mong gặp trận mưa rào bụ đập mới vừa, nhà nông được vững bụng, khi trời lại được nóa hoãu, thế mới là tiết xuân!

Thành-phố Quảng-ngãi. — Tỉnh-thành-phố Quảng-ngãi này 10 năm trước chỉ có độ chừng 7 hộ lợp mấy đám nhà tranh, mấy gian hàng ngói nhỏ xác, buôn bán so sai bé nhỏ mà trong khoảng 10 năm trở lại đã sanh hẳn ra một phố phường chen chúc, mỗi năm một thêm đông đúc, dọc theo đường ra sông Trà-khúc và đường vào cổng Kiểu đã lần lượt làm tiếp liền phố ngoi cả thảy, đó là phần của các nhà buôn cùng nhân-dân ngoài thành, còn về phần nhà nước thì đã thay đổi và mở mang ra nhiều: nào là nhà thương, trường học, lao tù cũng các công sở đã mở mang tô rộng, sửa soạn rất đẹp đẽ, hai năm nay lại có thêm hai sở Kiểm-lâm và Thủy nữa; còn ngoài thành lại có sở công quán, khách-sạn, mới lập rất nguy-nga đồ-sộ. Quan công-sứ lại sức sửa sang các nẻo đường trong thành, ngoài phố rất rộng rãi bằng phẳng dễ đi, lại sức đổi lũ nhà tranh từ Xã-tắc gần chợ lên đến gần mua công-quán đỗ đi làm nơi khác, con đất ấy ai làm ngôi mới được ở; thế là trong thành ngoài phố đã thập phần toàn mỹ vậy. Lại thêm người buôn bán, khách bộ-hành qua lại ngày một đông đảo, xe ô-tô lui tới liên liên rất vui vẻ, trông đó thì biết sự tiến-hóa ở đây mau chóng b ết dường nào!

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Phần nhiều người chết vì bệnh thương-hàn và bệnh ho lao là tại hai bên ấy đáng ghê sợ, vì làm cho ho mãn nỗi giống của ông ta ấy là bệnh ho mãn vậy. Bệnh ấy người ta tưởng không có phòng mấy, kỳ thực phải cũng không tây gì làm nặng, sau đây ông sẽ làm cho yếu các phương và làm cho gần hết cả các tuyệt đi nữa. Nếu khi có bệnh thời kẻ nào xảy ra thì người khỏe mạnh là tiếng.

Vậy thì nên dùng thuốc Dragées Rabuteau cho đến ngày. Dùng thuốc này thì đã mất ngon, các lợi tạ bổ-ích, công việc lại mau làm ăn như thường, ăn uống để tiêu, khỏe mạnh là tiếng.

Có bán đủ các Dragées Rabuteau, thì ông sẽ được hài lòng.

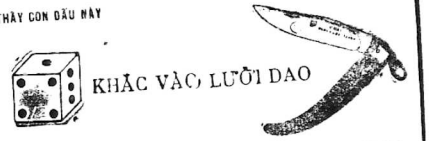
Ở các hãng cho nhỏ to đều có bán.

2056

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc, là để các ngài được biết rằng: Tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các kiểu lệ gửi báo cho mua thì gửi tiền cho kẻ không có sẵn sàng theo giấy mua thì cần-quản không trả lời. Mua báo tính bằng tờ rằm hoặc mùng mất tháng tây trở đi cho gọn.

CÓ THẤY CON DẤU NÀY

thì mới là hạng tốt, mà dùng nó thì thực là bền

PACHOD Frères & Cie LYON

KIM-CƯƠNG XIÊM

Bản-hiệu mới về một ít KIM-CƯƠNG XIÊM để làm mặt-phẳng và [illegible] kèm gì khác trong tay. Coi-khách [illegible] đến chọn mau kẻo hết mất cơ-hội. Vì thứ này [illegible] thường có, đem đi làm quà mấy đám tươi thì rất qui, thật là sang-trọng

Kẻ tàu này mới sang

Laine complets et pardessus, impermiéable cũng vậy thứ hàng to lụa
Tây-Nam rất mới. Giá bán phải chăng

Xin hỏi: Hiệu VAN THIEU
Soieries — 5 Rue des Cantonnais Hanoi

Dùng thuốc phải cẩn-thận mới được!

Rượu bổ-dào: TONIQUE TONKINOIS

Đã mười mấy năm nay Bản-hiệu giao-thiệp với người bản-xứ đã nhiều lắm, và đã được lòng qui-khách tin-cẩn là bởi sự thực-thà ngay-thẳng. Tưởng nay cũng nên nhắc ai để các ngài so-sánh và xuy-xét thì sẽ biết rõ hơn sự thực-thà của Bản-hiệu. Thứ **rượu bổ-dào** của Bản-hiệu, người bản-xứ đều biết tiếng là một vị thuốc **rất rẻ tiền và rất qui** để trị các chứng bệnh như: **kém ăn-ngủ, mỏi-mệt, cơm-yếu, hay chóng mặt nhức đầu, đau xương đau mình**, lại rất là **bổ sức cho đàn-bà đẻ, người ốm mới khỏe**, người già-yếu sức lực kém có thể khỏe lại như khi trẻ, con nít từ 10 tuổi sẽ được mau lớn! Vì thế thứ rượu này đã được vô-số tờ chứng-chỉ là công-hiệu.

Giá bán **2$25** một chai lớn, từ sáu chai trở lên sẽ trừ **hoa-hồng**.

Hiệu Bào-chế MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, Hanoi.

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỔI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu này uống mát khan tiếng và tiện.
Làm bằng đường tin anh.

BÀ CỨA NHỮNG CHÉMES BẠT-HẢ.e

Pha lẫn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm. Hãng cất ra từ năm 1756 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẮM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bá n từ tám giờ sáng.

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
酷補

J. BLANC *(đệ nhất hạng bào-chế)*
Ông **L. BLANC** *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
chế ra
Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con
每晚午各啞每各啞沒嘴歐咳和

Bán tại: Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
31, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

MỚI SANG NHIỀU

Chục xe — Nan hoa — Vòng bánh
Vải cà-cuống lợp mui — Cao-xu bơm và Cao-xu đặc, vân vân...

Hỏi giá tại Bản-hiệu

SOCIÉTÉ FRANÇAISE DE TRANSPORTS
SOCIÉTÉ ANONYME AU CAPITAL DE 1.800.000 FRANCS
7, Boulevard Bobillot, Hanoi

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET
là một vị thuốc bảo-chế rất công-hiệu
Mỗi hoàn 0,50 ver (nông từ 3 đến 6 hoàn trong 24 giờ)
TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẠT-LÉO VÀ GẮN-CỐT
• THUỐC PHỤ • Ở PHÁP QUỐC LẤM
Trừ Lạt: 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS
Công có bán Lạt: Hanoi, S. CHASSAGNE, Pharm.-Rubiger; L. BOURGEOIS, Pharm. và các hiệu bào-chế khắc.

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận, nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.
Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.
Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghíp, bệnh sốt rét rừng, v. v.
Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2$50 một Nitre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

(RUE PAUL BERT, HANOI

Chai đựng nước rộng miệng, hiệu « ICY HOT », vỏ sơn vẹc-ni, miệng mạ kền, đựng được một lít nước.

Mỗi chai giá: 100 fr. 00

La Gérante: NGUYỄN-VĂN-LUẬN